

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

У статті системно представлено нагальні проблеми соціальної політики в Україні, окреслено її пріоритетні напрями та невирішені завдання. Представлено алгоритм формування та реалізації стратегії соціальної політики, систематизовано інституції реалізації та основні інструменти.

Ключові слова: соціальне забезпечення; соціальна політика; стратегія соціальної політики; людський капітал; інститути соціальної політики.

Вступ. Певні труднощі в підвищенні ефективності прийнятих рішень у соціальній сфері пов'язані з наявною на практиці невідповідністю між складністю проблем, що виникають, і традиційними методами їх розв'язання. Зростаючі конфлікти і коливання конкурентних інтересів суб'єктів ринкових відносин підсилюють необхідність застосування науково обґрунтованих методів у виборі рішень з використанням прогресивних управлінських технологій, що базуються на законах і принципах управління суспільним розвитком.

Актуалізуються фундаментальні дослідження форм прояву й сутності законів системології організації соціальних систем, таких як закони синергії, організаційного збереження, когерентної взаємодії елементів вищої й нижчої організованості із зовнішнім середовищем, обліку системи потреб суб'єктів соціально-економічних процесів [8, с. 30]

Проблеми соціального забезпечення знайшли відображення в наукових працях багатьох провідних українських і зарубіжних учених. Вагомий внесок у розробку окремих аспектів цієї проблеми зробили Г. Беккер, А. Блінова, Б. Вейсборг, А. Гальчинський, М. Долішній, С. Дорогунцов, А. Маршал, Дж. Мінцер, В. Петті, Д. Рікардо, А. Сміт, С. Струмлін, Т. Шульц та ін.

Широкий спектр актуальних соціальних проблем у галузі науки державного управління розкрито у працях українських учених В. Авер'янова, В. Воротіна, О. Ігнатенка, В. Князева, В. Куйбіди, О. Лебединської, В. Мамонової, В. Мартиненка, Ю. Сурміна, А. Ткаченка та ін. Різноманітні аспекти соціальної політики

відображені у працях В. Бабкіна, В. Близнюка, Т. Ганслі, Н. Гринчук, М. Долішнього, Е. Лібанової, Дж. Маджоне, О. Макарова, Б. Нельсона, В. Скуратівського, В. Трошинського, П. Шевчука, В. Юрченка та інших науковців. Але на сьогодні надзвичайно важливим для сучасної України є налагодження такого організаційно-економічного забезпечення розвитку соціальної сфери, який би на основі впровадження принципів прозорості, відповідальності, результативності, послідовності сприяв істотному підвищенню рівня економічної ефективності й досягненню соціальної справедливості в цій сфері.

Постановка завдання. Систематизувати нагальні проблеми соціального забезпечення населення в Україні, окреслити її пріоритетні напрями соціальної політики та невирішені завдання. Запропонувати шляхи вдосконалення формування та реалізації стратегії соціальної політики.

Результати. Проведення соціальної політики передбачає ряд напрямів і заходів, що здійснюються певними структурами, а її виконавці на практиці стикаються з цілим комплексом проблем. Серед них можна виділити зростаючу соціальну поляризацію населення, яка виявляється в значному розриві між десятьма відсотками найбідніших і десятьма відсотками найбагатших; істотні масштаби бідності населення і безробіття; нерозвиненість середнього класу; а також загальні проблеми соціально-економічного розвитку держави, у тому числі диспропорції в розвитку регіонів, проблеми бюджетної забезпеченості, негативні наслідки процесів глобалізації (рис. 1).

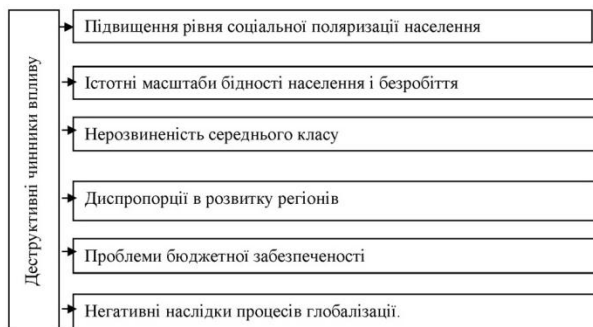

Рис. 1. Деструктивні чинники впливу на рівень соціального забезпечення розвитку людського капіталу в Україні

У цілому, впровадження механізмів реалізації соціальної політики в Україні супроводжується такими труднощами:

- утворився великий «розрив» між наявними соціальними проблемами і можливостями фінансово-економічного, організаційного та управлінського плану;
- суперечності між декларованими органами державної влади цілями і завданнями соціальної політики, з одного боку, і реальними заходами щодо їх здійснення – з іншого;
- суперечності між органами соціальної політики держави і регіонів, які охоплюють сфери компетенції, управління та організації конкретної предметної роботи й реалізації соціальних програм;
- суперечності, зумовлені невідповідністю між необхідними сьогодні і наявними інформаційними технологіями в управлінні соціальною сферою як на державному, так і на регіональному рівнях.

Відзначимо, що формування та реалізація стратегії соціальної політики передбачає здійснення ряду дій (рис. 2).

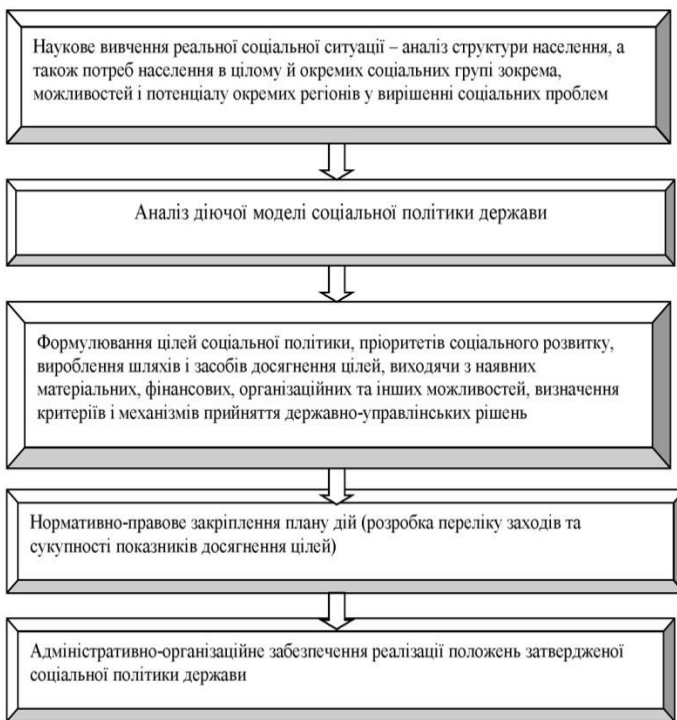

Рис. 2. Алгоритм формування та реалізації стратегії соціальної політики

Формування і безпосередня реалізація заходів соціальної політики здійснюється за допомогою її інструментарію – сукупності інструментів (механізмів, напрямів) впливу на керований об’єкт, що передбачає досягнення соціальних цілей держави і суспільства. Інструменти соціальної політики досить різноманітні, їх класифікація наведена на рис. 3.

Перш за все, здійснюється наукове вивчення реальної соціальної ситуації. На цьому етапі проводиться аналіз структури населення з метою виділення та кількісного і якісного опису об’єкта соціальної політики, вивчення потреб населення в цілому й окремих соціальних груп зокрема, можливостей і потенціалу окремих територій у вирішенні соціальних проблем. Далі на основі аналізу діючої моделі соціальної політики і виявлення проблем її реалізації відбувається формування коротко-, середньо- та довгострокових цілей політики в соціальній сфері, відбувається нормативно-правове закріплення сформульованого плану дій. У результаті розробляється перелік заходів щодо досягнення заявлених цілей, визначаються джерела фінансування, критерії оцінювання результатів діяльності. Крім того, в ході проведення соціальної політики постійно проводиться поточний моніторинг і, в разі необхідності, коригування напрямів діяльності з урахуванням фактичних результатів.

Рис. 3. Класифікація інструментів соціальної політики

При цьому в системі інструментів розробки і реалізації соціальної політики нами виділяються дві важливі складові: інституційно-організаційна, що пов’язана із законодавчою базою, регулюванням окремих сфер, соціальних інститутів; та економічна, що заснована на використанні фінансових, податкових, кредитних, інвестиційних та інших інструментів (рис. 4).

Рис 4. Основні інструменти розробки та реалізації соціальної політики

Вважаємо за доцільне здійснити поділ розглянутих інструментів соціальної політики на традиційні та сучасні інноваційні (табл. 1), що зумовлено сучасни-

ми особливостями соціально-економічного розвитку України та світу.

Таблиця 1

Основні інструменти розробки та реалізації соціальної політики

Інструменти	Традиційні	Інноваційні
Економічні та фінансові	Бюджетне фінансування, субсидування	Мікрофінансування, ендаумент, освітній кредит
Інституційні	Нормативно-правове забезпечення	Державно-приватне партнерство
Організаційні	Соціальне проектування	Конкурсні технології, соціальна стандартизація
Керуючі (інтегральні)	Формування системи управління	Кластери

Розглянемо в рамках зазначеної схеми інструментарій розробки та реалізації соціальної політики. Одним з основних інструментів реалізації державної соціальної політики є її нормативно-правове забезпечення. Загальні принципи та напрями соціальної політики містяться в нормативних правових актах держави і розробляються законодавчою гілкою влади.

Конституція України встановлює, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. У ст. 3 Конституції сформульовано принцип, за яким: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю... Держава відповідає перед людиною за свою діяльність» [4].

Крім того, ст. 25 Загальної декларації прав людини встановлює, що «кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування,

який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення на випадок безробіття, хвороби, інвалідності, вдовства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від нього обставини» [2].

Поряд з цим, державне регулювання розвитку соціальної сфери здійснюється на основі реалізації стратегічних програм розвитку галузей соціальної сфери, розробки нормативів і стандартів забезпечення населення соціальними послугами, регулювання міжбюджетних відносин шляхом вирівнювання мінімальної забезпеченості по регіонах.

Крім того, Конвенцією Ради Європи, що нормативно закріплює ряд соціальних прав людини, є Європейська соціальна хартія, яка прийнята в 1961 р. і набула чинності в 1965 р. Пізніше, в 1996 р ухвалена Європейська соціальна хартія (переглянута). Ця хартія 7 травня 1999 р. у м. Страсбурзі була підписана від імені України, а Законом України № 137-V від

14 вересня 2006 р. «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)» [3] прийняті зобов'язання щодо забезпечення права на працю, на справедливі умови праці, на умови праці, що відповідають вимогам безпеки і гігієни, на справедливу винагороду, на об'єднання, на укладення колективних договорів, право дітей та підлітків на захист, право працюючих жінок на охорону материнства, право на професійну орієнтацію та підготовку, на охорону здоров'я, на соціальне обслуговування, право інвалідів на самостійність, соціальну інтеграцію та участь у житті суспільства, право сім'ї, дітей та молоді на соціальний, економічний і правовий захист, право працівників-мігрантів і їх сімей на захист і допомогу, право на рівні можливості та рівне ставлення до них сфері зайнятості та професійної діяльності без дискримінації за ознакою статі, право на інформацію і консультації, брати участь у визначенні та поліпшенні умов праці та виробничого середовища, на захист у разі звільнення, право працівників із сімейними обов'язками на рівні можливості та рівне ставлення до них, право працівників на захист та пільги на підприємствах, право працівників на інформацію та консультації в разі масових звільнень.

Заходи державної соціальної політики розробляються і реалізуються органами законодавчої і виконавчої влади. Основні напрями внутрішньої політики, в тому числі в соціальній сфері, визначаються Президентом України, який разом з Урядом України має право законодавчої ініціативи, нормотворчої діяльності (укази, розпорядження). Крім того, законодавчо закріплені і розмежовані повноваження при вирішенні соціальних питань між центральними і місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, які також здійснюють законотворчість у рамках своєї компетенції та з урахуванням регіональних особливостей.

Суб'єктами соціальної політики виступають позабюджетні фонди, некомерційні організації, бізнес-структури, професійні об'єднання громадян, громадські організації, страхові, кредитні організації, банки та інші структури, що прямо або опосередковано представляють інтереси населення і впливають на соціальну складову життя громадян.

У ході аналізу інституційної структури соціальної політики слід виділити профільні та непрофільні інститути (табл. 2).

Таблиця 2

Функціонування інститутів соціальної політики

Інститути соціальної політики	Результат діяльності	Адресат результату
Непрофільні		
Законодавчі органи	Національне законодавство у сфері соціальної політики	Профільні (профільні установи соціального спрямування, державні та недержавні фонди соціального страхування) та непрофільні (установи фінансового блоку, підприємства й організації, спілки роботодавців) інститути соціальної політики
Установи фінансового блоку	Проекти державного бюджету, бюджетів державних фондів соціального страхування (затверджуються законодавчими органами у вигляді державних законів)	Профільні (соціальні відомства, державні і недержавні фонди соціального страхування) інститути соціальної політики
Підприємства та організації (роботодавці)	Соціальні гарантії відповідно до положень і норм соціального законодавства	Наймані працівники
Профільні установи		
Профільні міністерства	Соціальна політика, що реалізується та фінансується за затвердженими напрямами і нормативам	Населення, профільні інститути соціальної сфери
Державні фонди соціального страхування	Виплати соціальної допомоги особам, що страхуються в системі обов'язкового державного соціального страхування	Населення
Недержавні фонди соціального страхування	Страхові виплати в системі недержавного соціального страхування	Особи, які застраховані в недержавних фондах, що здійснюють соціальне страхування

Одним із сучасних інструментів соціальної політики України є національні проекти, що визначають стратегічні пріоритети національної політики в окремих сферах і покликані стати основою подальшого розвитку держави і зростання ВВП.

Політика реалізації національних проектів була запроваджена у 2010 р. Її метою визначено забезпечення ефективного використання інвестиційних ресурсів держави, сприяння залученню інвесторів до реалізації пріоритетних для держави проектів, прискорення відновлення економіки та переходу до її сталого зростання.

Кабінету Міністрів України було поставлено завдання опрацювати питання щодо сприяння держави у реалізації в Україні проектів із чотирьох розглянутих і підтриманих Комітетом з економічних реформ пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку:

1) «Нова енергія» (проекти, що передбачають використання альтернативних джерел енергії або диверсифікацію постачання енергоносіїв в Україні);

2) «Нова якість життя» (проекти, спрямовані на вирішення проблеми забезпечення громадян доступним житлом, створення умов для здобуття громадянами якісної освіти, поліпшення медичного обслуго-

ування, забезпечення безпечного для життя і здоров'я довкілля);

3) «Нова інфраструктура» (проекти, спрямовані на підвищення ефективності використання транзитного потенціалу України);

4) «Олімпійська надія – 2022» (проекти, спрямовані на підтримку олімпійського руху в Україні, розвитку спорту вищих досягнень). Для нормативно-правового забезпечення політики реалізації національних проектів Кабінет Міністрів України розробив і прийняв низку документів.

Зокрема, Кабінетом Міністрів України ухвалена Постанова № 1256 від 8 грудня 2010 р. «Про затвердження переліку проектів із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку (національні проекти)», в якій визначено, що «національний проект – проект із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку, що має стратегічно важливе значення для забезпечення технологічного оновлення та розвитку окремої галузі реального сектору економіки, розвитку регіону, розв'язання соціальних проблем, а також впливає на покращення якості життя громадян України» [5].

Національні проекти були визначені як практична основа для здійснення економічних реформ в країні, залучення значних обсягів інвестицій та запровадження інноваційної моделі управління економічним розвитком. Базовими принципами роботи над національними проектами визначено забезпечення системного впливу на економіку України, пріоритет приватних інвестиційних коштів над бюджетними в реалізації проектів, проектний менеджмент у державному управлінні, партнерство з провідними світовими компаніями у відповідних сферах, прозорий відбір керівників проектних груп та обов'язковість тендерних процедур, чітко визначений термін реалізації. Більшість національних проектів повинні реалізуватись на основі моделей державно-приватного партнерства [1].

Особливої уваги заслуговують практичні кроки щодо реалізації пріоритетних національних проектів у таких сферах, як охорона здоров'я, освіта, житло. По-перше, саме ці сфери визначають якість життя людей і соціальне самопочуття суспільства. І, по-друге, вирішення саме цих питань прямо впливає на демографічну ситуацію в країні і, що вкрай важливо, створює необхідні стартові умови для розвитку людського капіталу.

Реалізація пріоритетних національних проектів є дуже ефективним інструментом державної політики, супроводжується виділенням додаткових бюджетних ресурсів на виконання запланованих заходів, а також здійсненням структурних перетворень в окремих сферах діяльності. Позначені соціальні пріоритети – це елементи і частини одного цілого, що не можуть розвиватися ефективно ізольовано, навіть якщо на те є воля глави держави. Так, на розвиток освіти і охорони здоров'я можливість придбати житло (не кажучи про скорочення бідності, зростання народжуваності, скорочення смертності), крім інших важливих чинників, суттєвий вплив справляє чинник оплати праці як самостійний елемент соціально-трудової сфери. Крім того, слід зауважити, що національні проекти передбачають витрати значних обсягів коштів, бюджетів,

валового внутрішнього продукту, тобто фінансування соціальних заходів. У стратегічному аспекті вкладення в людину є найвигіднішими, оскільки приносять найбільшу віддачу. Фінансове забезпечення соціальних функцій держави здійснюється фінансами держави, підприємств і населення. Сьогодні на реалізацію заходів соціальної політики спрямовується кілька фінансових потоків: бюджетні, позабюджетні та зовнішні джерела фінансування.

До бюджетних джерел належать, перш за все, кошти державного, обласного та місцевого бюджетів. Позабюджетними джерелами є ресурси державних соціально-страхових фондів, позабюджетних фондів, недержавних соціальних фондів, кредитні ресурси, залучені кошти підприємств і домогосподарств, а також використання можливостей некомерційних неурядових організацій. Місія, фінансові зобов'язання і відповідальність усіх учасників фінансування соціальної політики значно відрізняються залежно від прийнятої моделі господарювання, досягнутого рівня доходів населення, прийнятих стандартів споживання соціальних благ і послуг у кожній країні.

В економіці Радянського Союзу фінансові зобов'язання в соціальній сфері були розподілені переважно між державою і підприємствами. Для основної маси населення з невисокими стабільними доходами соціальні послуги були безкоштовними, але існував дефіцит найбільш якісних послуг. Стабільність доходів основної маси населення визначалася відсутністю безробіття і пенсіями по старості.

В економіці перехідного періоду фінансові зобов'язання держави щодо забезпечення соціальної політики стали розподілятися між державою і домашніми господарствами, роль підприємств скоротилася. Навантаження соціальних витрат перемістилося більшою мірою на державу.

Через неможливість забезпечити дореформений рівень споживання соціальних послуг за рахунок коштів державного бюджету постала необхідність підвищення частки населення в оплаті основних соціальних послуг. Фінансове навантаження на доходи населення зростає, при цьому не враховувалася диференціація доходів [7].

Однією з умов ефективної державної соціальної політики є наповненість державного бюджету, повноцінна дохідна частина, збалансованість доходів і витрат. Для того, щоб населення було задоволено рівнем соціальної політики, що спрямовується на підвищення рівня і якості життя, важливо визначити, затвердити соціальні орієнтири суспільного добробуту у взаємозгодженні з соціальними інтересами населення. Необхідно визначити і законодавчо оформити життєві стандарти, що дають кожній соціальній групі змогу прогнозувати і реалізовувати очікуваний рівень і якість життя [5].

Світова фінансово-економічна криза поряд із власне економічними проблемами (падіння ВВП, скорочення ділової активності) не оминув своїм впливом і соціальну сферу. Його наслідки помітні, перш за все, в збільшенні масштабів абсолютної бідності населення. Спад промислового виробництва спричинив і «економію на людському капіталі», проявом чого є скорочення чисельності найманих працівників, пере-

хід підприємств на неповний робочий тиждень і скорочений робочий день, відправлення працівників у відпустку без утримання, урізання змінної частини заробітної плати і соціального пакету. Найбільш гостро економічний спад вплинув на такі галузі, як металургія, будівництво, фінансовий і банківський сектор, стан містоутворюючих підприємств монопрофільних міст. Загальним наслідком стало зниження зайнятості і зростання безробіття, падіння попиту на працю, відчутне зниження реальних доходів населення і реальної заробітної плати працівників і, відповідно, зростання бідності. У зв'язку з цим важливу роль як стабілізатора соціальної ситуації в країні покладено на державу.

Програмою антикризових заходів були передбачені цільові фінансові вкладення, заходи податкового стимулювання, субсидування, підвищення доступності фінансових ресурсів, удосконалення бюджетного процесу, розвиток цільового кредитування, реструктуризація заборгованості підприємств. У законодавчій сфері були ініційовані і частково реалізовані зміни, спрямовані на підтримку підприємництва, фінансової та інвестиційної сфери, соціальної підтримки населення. Передбачені зміни в правовому і методологічному забезпеченні санації неефективних підприємств. Важливими елементами програми є організаційні заходи підтримки освіти, науки, розвитку консультаційної сфери, забезпечення постійного моніторингу розвитку і зміни ситуації.

Крім того, для забезпечення обґрунтованості і стабільності фінансування соціальної сфери необхідно:

1) чітко розмежування відповідальності між державними, регіональними та місцевими органами влади у вирішенні завдань соціального розвитку, відповідно, законодавче закріплення за відповідними рівнями бюджетів достатніх джерел доходів;

2) розширення обсягу повноважень у вирішенні соціальних завдань місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування, що має супроводжуватися збільшенням забезпеченості власними коштами;

3) підвищення обґрунтованості фінансових нормативів шляхом уточнення складу структури прожиткового мінімуму, а також поступового наближення мінімальних розмірів заробітної плати, пенсії, стипендії та соціальні допомоги до реальної величини прожиткового мінімуму;

4) уточнення переліку витратних статей бюджету, що належать до соціального блоку, шляхом об'єднання їх у спеціальний розділ бюджетної класифікації з економічним обґрунтуванням розмірів окремих витрат, а також з визначенням пріоритетів у структурному розподілі цих витрат, з метою підвищення ефективності використання обмежених ресурсів бюджету, що спрямовуються на фінансування соціальних витрат, і запобігання розпорошенню коштів.

Висновки. На підставі вищевикладеного цілком очевидно, що з погляду інвестиційної привабливості вкладення в людський капітал є одними з найбільш ефективних, а якість людського потенціалу розглядається як найважливіший фактор економічного розвитку держави.

Крім того, рівень освіти і професійна кваліфікація працівників, фізичне і духовне здоров'я людей, інтенсивність і якість наукових досліджень безпосередньо впливають на динаміку і якість економічного зростання. А це означає, що стан соціальної сфери розглядається як один з найважливіших чинників розвитку суспільного виробництва та економіки в цілому.

Підвищення ефективності використання бюджетних інвестицій досягається також за допомогою застосування інструментів соціального програмування. Цільові програми містять не тільки розгорнуту постановку проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання, цілі і завдання діяльності в цій галузі, а і, що найважливіше, ресурсне забезпечення із зазначенням термінів і джерел фінансування, перелік конкретних заходів і цільові індикатори та показники їх результативності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітична доповідь «Щодо напрямів удосконалення політики запровадження національних проектів в Україні» / Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1170/>.
2. Декларація Генеральної Асамблеї ООН «Загальна декларація прав людини» від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
3. Закон України «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)» від 14.09.2006 № 137-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/137-16>.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Соціальна політика в Україні : [монографія] / О. В. Макарова. – К. : Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2015. – 244 с.
6. Постанова Кабінет Міністрів України «Про затвердження Положення про проекти із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку (національні проекти)» від 8 грудня 2010 р. № 1255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1255-2010-%D0%BF>.
7. Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні. Реальний стан та перспективи реформування. – К. : Центр громадської експертизи, 2009. – 104 с. – Бібліографія: с. 104.
8. Топчий А. А. Методологические подходы к изучению эффективности функционирования социальной сферы / А. А. Топчий, С. Л. Пакулин, Е. Г. Кирдина // Економіка: проблеми теорії та практики: [зб. наук. праць]. Вип. 239: в 5 т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2008. – Т. I. – С. 29–36.

М. С. Литвин,
Академия муниципального управления, г. Киев, Украина

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ
И РЕАЛИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В УКРАИНЕ**

В статье системно представлены насущные проблемы социальной политики в Украине, определены ее приоритетные направления и нерешенные задачи. Представлен алгоритм формирования и реализации стратегии социальной политики, систематизированы институты реализации и основные инструменты.

Ключевые слова: *социальное обеспечение; социальная политика; стратегия социальной политики; человеческий капитал; институты социальной политики.*

M. Lytvyn,
Academy of Municipal Management, Kyiv, Ukraine

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF FORMATION
AND IMPLEMENTATION SOCIAL POLICY IN UKRAINE**

The article systematically presents urgent problems of social policy, outlined its priorities and unresolved problem. Considered the algorithm of formation and implementation of the strategy of social policy, systematized institutions of implementing and basic tools.

Key words: *social security; social policy; social policy strategy; human capital; institutions of social policy.*

Рецензенти: **Андіяш В. І.**, канд. політ. наук, доцент;
Ємельянов В. М., д-р наук з держ. упр., професор.

© Литвин М. С., 2016

Дата надходження статті до редколегії 23.05.2016